

Myeloproliferative sygdomme

Til patienter og pårørende

Hvad er myeloproliferative sygdomme?

Myeloproliferativ sygdom er en blodsygdom, hvor stamcellerne i knoglemarven er syge. Stamcellerne er en slags moderceller for blodcellerne: de røde blodlegemer, hvide blodlegemer og blodpladerne.

'Myelo' er det græske ord for marv, og 'proliferativ' betyder at vokse eller reproducere. En myeloproliferativ sygdom er altså en stamcellesygdom, hvor der produceres for mange blodceller i knoglemarven.

Denne overproduktion af celler i blodet kan føre til mange alvorlige helbredsproblemer, hvis den ikke behandles og kontrolleres.

Her beskrives to myeloproliferative sygdomme: essentiel trombocytose og polycythaemia vera.

Hvad er essentiel trombocytose?

Essentiel trombocytose (ET) er en sygdom, hvor der dannes for mange blodplader. Blodplader er nødvendige for at kontrollere blødning, men for mange blodplader kan føre til unormal styrkning af blodet.

Mange patienter med ET udvikler måske ikke symptomer.

Hvis symptomerne derimod udvikler sig, viser de sig almindeligvis ved prikken og stikken i hænder og fødder, hovedpine, mathed samt svimmelhed.

Hvis ET ikke behandles, kan det føre til alvorlige komplikationer præget af blødningstendens og blodpropper alt efter blodpladetallet.

Blodpropperne kan sætte sig i både hjerte, lunger og ben.

Behandlingen af ET består enten af en mild form for kemoterapi eller et medicinpræparat, der specifikt hæmmer blodpladerne.

Hvad er polycythaemia vera?

Polycythaemia vera (PV) er en sygdom, der viser sig ved forhøjede antal røde blodlegemer og muligvis også et forhøjet antal blodplader og hvide blodlegemer.

En øgning i de røde blodlegemer gør blodet tykkere, så det ikke flyder så let i blodkarrene.

Ligesom ved ET er der mange patienter med PV, der ikke oplever nogen symptomer, før komplikationerne optræder.

De første symptomer kan være svimmelhed, træthed, hovedpine, hudkløe, synsforstyrrelser og forhøjet blodtryk.

Hos 3/4 af tilfældene med PV ses en mere eller mindre forstørret milt, og ca 1/3 har også forstørret lever. Tendensen til forstørrelsen af disse organer tiltager med varigheden af sygdommen.

Myeloproliferative sygdomme

Hvis sygdommen ikke behandles, kan patienter med PV blandt andet opleve at få hjerteanfald, blodpropper eller mavesår på grund af blodet flyder dårligere i karrene.

De mest almindelige behandlingsformer af PV er åreladning samt en mild form for kemoterapi.

Åreladning alene anvendes, når det kun er de røde blodlegemer, der er forhøjede.

Ved åreladning tappes der ca 500 ml blod med nogle ugers mellemrum, hvorefter blodet flyder lettere i karrene.

Hvis flere af cellelinjerne er forhøjede kan åreladning kombineres med en mild form for kemoterapi eller et præparat, der specifikt hæmmer blodpladerne.

Begge præparater gives som piller, og det er ikke en behandling, der kræver indlæggelse.

Hvis du har spørgsmål til din sygdom eller behandling er du altid velkommen til at kontakte en læge eller sygeplejerske fra afdelingen.